

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 47 (6)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Novembra 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4541

Armstrong Siddeley Motors Limited and Spirito Mario Viale,
Coventry, Engleska.

Postupak i poboljšanja na oruđima za priključivanje mašinskih cilindera uz
krivajske kutije.

Prijava od 6. aprila 1926.

Važi od 1. septembra 1926.

Pronalazak se odnosi na oruđa za priključivanje mašinskih cilindera uz krivajske kutije, a naročilo se može primeniti za priključivanje posebnih cilindera mašina sa unutarnjim sagorevanjem. Predmet je pronađen, da se izbegne utvrđivanje cilindra navrtnjima i zavornjima a da se mesto toga, cilindri spolja, izložaju t. j. izrežu zavrtnjske linije na istim, kao i stvore laka i prosta oruđa za utvrđivanje cilindra uz krivajsku kutiju, tako da se ista može postaviti pod uglom prema svojoj osi a tako isto i pravo prema osi, u dozvoljenim granicama bez bojazni da se razlabavi ili rotaciono pomeri u toku upotrebe.

Po ovom pronađenu, usta cilindra ulaze u postolje u krivajnoj kutiji a izlazak istog odstavlja se navrtkom, koja hvata njegov izložani deo i koja leži na unutarnji kraj postolja. Ova navrtka se može u svakom ranijem delu obrtanja, ukočili (utvrđiti) za krivajnu kutiju, našta se cilindar učvršćuje protiv obrtanja i pomeranja unazad pomoću jednog prstena klinastog preseka, koji se radialno sleže između nagnutih površina, obrazovanih oko spoljnog kraja postolja. Zatim se oko cilindra nalazi jedna flanša, kojom se efikasno sprečava odvrtanje ili pomeranje unazad cilindra. Na kraju izlaznog dela cilindra predviđeno je rame, koje služi kao odbojnik za kraj navrtke. Ako se navrtka nalazi u dodiru sa ramanom, onda je ugaoni položaj cilindra netačan, pri čem se ceo cilindar, zajedno sa navrtkom, može okrenuti (pošto se klinasti prsten ukloni) prema najmanjem

ugaonom položaju iza onog koji se želi, t. j. u kome se navrtka može utvrditi za krivajnu kutiju. Zatim se cilindar odvrće relativno prema navrtki i dovodi u željeni ugaoni položaj, ako se klinasti prsten opet zategne, i time cilinder sigurno utvrđuje u svoj položaj.

Sl. 1 pokazuje jedan deo u preseku mašine sa unutarnjim sagorevanjem, za koju je upotrebljen pronađen.

Sl. 2 je horizontalan izgled jednog dela presečenog prstena.

Cilindarski omot A (vertikalno postavljen na nacrtu) ima na podesnoj daljini od dna na obimu flanšu A² sa zakošenom površinom A³. Na spoljnoj strani omota izrezana je zavrtnjska loza kod A⁴ između flanše i cilindarskih usla.

Zakošena površina B² načinjena je na vrhu nosača B krivajne kutije, oko otvora B³, koji prima kraj cilindra. Ovaj nosač je snabdeven čeličnim rukavom C, koji obrazuje navrtku i isti je izložan da bi se mogao navrteti na deo A⁴ cilindra, dok na donjem delu ima flanšu C². Oko ove flanše nalaze se otvori C³, koje su izložani za prijem zavrtnja C⁴, koji se pruža sa spoljnog kraja nosača B, čime se rukav utvrđuje na svakom delu obrta prema broju upotrebljenih rupa. Ovaj se rukav navrće na cilindar sa strane krivajne kutije ili se u svom položaju drži zavrtnjem C⁴ a cilindar se uvrće u isti, dok ne udari o rame A⁵ na kraju izložanog dela A⁴ cilindra, pri čem aksialno opterećenje prima flanša C², koja leži na unutarnjoj strani krivajne kutije.

Da bi se dobio odboj, koji će sa flanšom C² držati cilindar uz krivajuću kutiju, tako da se ne može ni okretati ni pomerati unazad, upotrebljava se dvojno konični ra-sečeni prsten D, koji se zateže tangenci-alno postavljenim zavrtnjem D² i isti se prsten postavlja između zakošenih površina A³ i B³. Cilindar se može vertikalno postaviti t. j. u odnosu na osu krivajske kutije, obrtanjem rukava C u krivajskoj kutiji do potrebne mere, koji se posle ulvr-đuje uturanjem zavrtnja C⁴ u jednu od rupa C³, koje su predviđene oko flanše C².

Ako se pak rukav C zategne čvrsto do odbojnika A⁵ i zavrtač C⁴ uđe u jednu od rupa C³ u flanši C², onda se ne dobija ta-čan položaj cilindra. Zato treba postupati ovako: Prsten D se razlabavi, zavrtač C⁴ izvlači se iz rukava i potom se cilin-dar obrće, dok se ne obrne do iza željenog položaja, u kome se može zavrtač C⁴ ušrafiti u rupu C³. Zatim se rukav u tom položaju ulvrđuje zavrtnjem C⁵, cilindar obrće natrag odvrtajući ga iz rukava i odvojeći ga time do željenog položaja, za-tim se prsten D zateže zavrtnjem D², čime je i cilindar ulvrđen protiv obrtanja i pome-ranja unazad. Jasno je da gornji raspored dopušta utvrđivanje cilindra u aksialnom položaju u uzanim granicama, stvorenim delenjem visine loze kod A izvesnim bro-jem otvora C³. Svi cilindri jedne date ma-

štine imaju ramena A⁵ tačno postavljena i da su istovetni i rukavi C. Zatim je jasno, da će se podesnim nagibom zakošenih po-vršina A³, B³ i stranama prstena D, koji ih drži, ovaj biti u stanju da primi puno line-arno odstojanje, koje može nastati između ramena A⁵ i kraja rukava C za vreme u-gaonog podešavanja cilindra.

Ovde nije nužno upotrebiti zatezače, jer se rukav može držati u svom položaju u-laskom zavrtnja C⁴ u neki od otvora C³. Cilinder se rukom uvrće.

Patentni zahtevi:

1. Postupak i poboljšanja na oruđima za utvrđivanje cilindra mašina sa unularnim sagorevanjem za krivajuću kutiju, naznačen time, što se cilindar pruža kroz nosač u krivajuću kutiju i pomoću izlaznog rukava uvrće za unularni kraj nosača, pri čem se rukav može utvrditi za nosač u svaki una-pred određeni položaj, našla se presečeni klinasti prsten postavlja između spoljnog kraja nosača i flanše oko cilindra.

2. Postupak po zahtevu 1, naznačen ti-me, što se na cilindru predviđa jedan odbojnik (A⁵), na koji naleže kraj rukava, koji ima po obimu niz otvora, u koje se može po volji uverteti zavrtač ili tome slično, da bi se rukav ugaono ulvrđio i učvrstio za krivajuću kuliju.

Fig. 1.

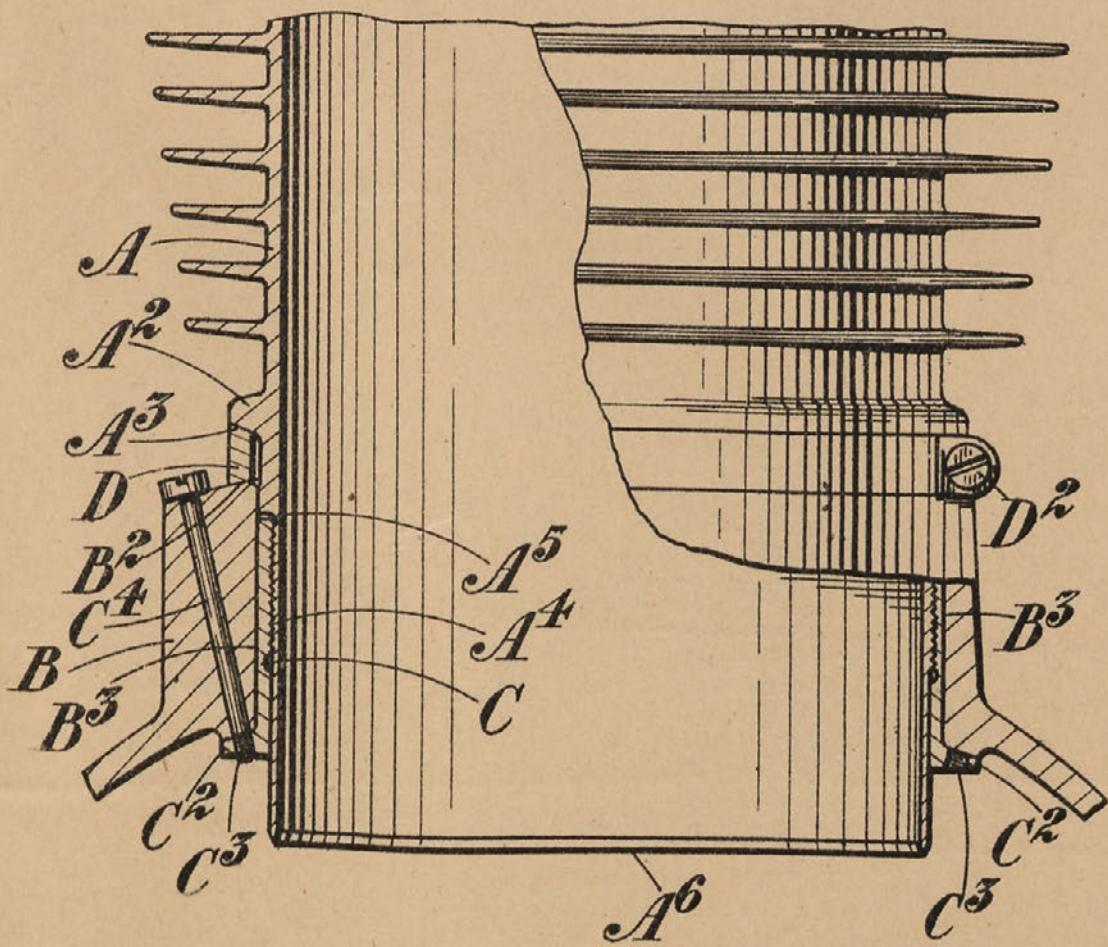

Fig. 2.

